

MAGAZYN MIEJSKI

LEGNICA.EU

gazeta bezpłatna

BLIŻEJ LEGNICZAN I ICH SPRAW

OCZEKIWANY
GOŚĆ

>> str. 3

INTENSYWNE
PRZYGOTOWANIA

>> str. 6

WIELKIE
SPOTKANIE

>> str. 10

PAMIĘTAJĄ,
WSPOMINAJĄ

>> str. 16

WYDANIE
SPECJALNE

JAN PAWEŁ II W LEGNICY

2 czerwca 1997

LEGNICA
z nią zawsze
po drodze

Długo oczekiwany Gość**str. 3-5**

- Inny kraj
- Domysły i spekulacje
- Radosna pewność
- Oczekiwanie

Przygotowania do Pielgrzymki**str. 6-9**

- Miasto wypiękniało
- Ludzie do zadań specjalnych
- Najważniejsze bezpieczeństwo i porządek
- Doświadczenie przyjaciół i własne inicjatywy
- Mało czasu, wiele zadań
- Ostatnie porządki i niespodzianki

Wielkie spotkanie**z Wielkim Janem Pawłem II****str. 10-15**

- Tysiące pielgrzymów
- Ojciec Święty wśród nas
- Nowa epoka w dziejach Europy
- Z papieskiej homilii

Pamiętają, wspominają**str. 16-19**

- Ryszard Maraszek
- Ks. Józef Lisowski
- Ryszard Kurek
- Tadeusz Krzakowski
- Stanisław Kot
- Zbigniew Baran
- Wojciech Obremski
- Piotr Krzyżanowski

Legnickie pamiątki**po Świętym Janie Pawle II****str. 20****MAGAZYN MIEJSKI****LEGNICA.EU****Redaktor naczelny:**Arkadiusz Rodak
Wydawca: Gmina Legnica

ISSN 2299-8659

Adres redakcji:pl. Słowiański 8
59-220 Legnica
tel. 76 721 23 62
e-mail: redakcja@legnica.eu
www.legnica.eu**Zdjęcia:**archiwum fotograficzne UM
Druk: Drukarnia JAKS
ul. Bogedaina 8 · 50-514
WrocławMagazyn Miejski „Legnica.eu”
dostępny jest także w wersji
elektronicznej na stronie
internetowej www.legnica.eu.**SUPERMONOGRAM****JANA PAWŁA II**

Dzieło powstało w Legnickiej Pracowni Rzemiosł Artystycznych Henryka Kułaka – artysty specjalizującego się od lat w rękodzielnictwie artystycznym wzorowanym na technikach pracy dawnych mistrzów.

Monogram o wymiarach 24 na 64 centymetry, wykonany z metalu szlachetnych, wieńczy herb papieża. Poniżej, pod wstęgą z napisem „Legnica - 2.06.1997 r. - Polska”, okalającą centralny kartusz, wyrzeźbiony jest anioł – symbol św. Piotra. Od dołu kartusz zamyka koncha, symbol Maryjny i perła, uznawana za symbol Chrystusa.

W monogramie Jana Pawła II, zdobionym niewielkimi brylantami, wkomponowany został orzeł – symbol św. Jana. Spinka z trzech szafirów symbolizuje Tróję Świętą, kość słoniową, użyta do inkrustacji, to symbol św. Pawła, a cztery rubiny w spince łączącej herby Legnicy i województwa są od wieków uznawane za symbol Ziemi, pór roku i czterech żywiołów ziemskich. Okalające herby rogi obfitości wyrażają największe naturalne bogactwo województwa – miedź.

LEKCJA CZŁOWIECZEŃSTWA

Czy mieliśmy i mamy dość sił, aby realizować wyzwania, jakie 2 czerwca 1997 roku Jan Paweł II w Legnicy postawił wszystkim Polakom? Ufam, że tak, choć ostatni okres w naszym kraju zaprzecza temu, o czym mówił i o co apelował Jan Paweł II na legnickiej ziemi. Nienawiść i podziały wśród ludzi są tego niezaprzeczalnym dowodem. Tymczasem często powołujemy się na wy-

powiedzi i sentencje Ojca Świętego, chociaż już coraz rzadziej – takie przynajmniej odnoszę wrażenie – ale nie przestrzegamy i nie stosujemy ich w codziennym życiu i działaniu. Nie zastanawiamy się nad sensem życia, na który składa się nie tylko praca, ale też rozwój własnej osobowości i dostrzeganie potrzeb oraz wolności i praw drugiego człowieka.

Niech więc 20. rocznica Pielgrzymki Jana Pawła II do Legnicy wywoła w nas wszystkich zadumę i refleksję oraz niech spowoduje, byśmy stali się lepsi i otwarci na innych. Niech pamięć przywróci nam emocje z tego historycznego już wydarzenia, a wielkie treści Papieskiego nauczania powrócą w naszych relacjach osobistych, społecznych i politycznych.

Maria Kubasik

Postscriptum

Dziękujemy naszej koleżance, Marysi Kubasik, która była świadkiem tamtych doniosłych wydarzeń i bardzo zaangażowanym ich uczestnikiem, za umożliwienie naszym czytelnikom poznania części efektów Jej pracy nad książkowym opracowaniem historii przygotowań miasta do pamiętnej wizyty, jej przebiegu i owoców, jakie pozostawiła.

Dziękujemy również wszystkim, którzy podzielili się z nami dokumentami, wspomnieniami i zdjęciami z 2 czerwca 1997 roku.

Szczególne podziękowania kierujemy do autorów zdjęć: P. Krzyżanowskiego, W. Obremskiego, Z. Barana, D. Milki, S. Puternickiego.

Redakcja Legnicy.eu

Długo oczekiwany GOŚĆ

W maju 1997 r. Jan Paweł II przybył do Polski kolejny, siódmy już raz, ale po raz pierwszy Jego celem była także Legnica. Doskonałą okazję do przyjazdu stanowiły: Międzynarodowy Kongres Eucharystyczny we Wrocławiu, gnieźnieńskie uroczystości 1000. rocznicy śmierci św. Wojciecha i 600-lecie Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie.

Każda wizyta Ojca Świętego w Polsce miała określony cel i przesłanie. Warto przypomnieć Jego pierwszą apostolską podróż do Ojczyzny w 1979 r., która miała szczególny, a nawet można rzec – symboliczny wymiar. Papież zaskoczył wówczas rządzących w Polsce swoją zdecydowaną postawą, wzywając do poszanowania godności każdego człowieka i przestrzegania jego praw. W homilii wygłoszonej podczas mszy świętej przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie wezwał Polaków do szczególnej odpowiedzialności za losy swojego kraju. W sposób stanowczy, wręcz natchniony zawołał wtedy: „Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi! Tej ziemi!”. Wypowiedź ta została odebrana przez Polaków, jako wezwanie do przemian i walki o powrót wolności i demokracji w naszym kraju. Przypomnijmy, że był to jeszcze PRL i jak się później okazało, schyłek okresu realnego socjalizmu na rok przed

powstaniem wielkiego, niezależnego ruchu związkowego „Solidarność”.

Inny kraj

Polska roku 1997 to już inne państwo, inna rzeczywistość. Państwo kroczące drogą demokratyczną i mające nową konstytucję, a także odbudowujące samorząd terytorialny.

Podróż papieska w 1997 r. wiodła przez Wrocław, Legnicę, Gorzów Wielkopolski, Gniezno, Poznań, Kalisz, Częstochowę, Zakopane, Kraków, Duklę i Krosno.

Jan Paweł II był w Legnicy długo oczekiwanym Gościem, bowiem już od 1989 r. przesyłano zaproszenia. Jako pierwsze zaproszenie wystosowało Duszpasterstwo Ludzi Pracy w Legnicy. Z kolei rok później ówczesny wojewoda legnicki Ryszard Jelonk – w imieniu społeczeństwa i władz lokalnych wszystkich szczebli – złożył na ręce Prymasa Polski Józefa Glempa zaproszenie dla Ojca Świętego do odwiedzenia ziemi legnickiej w 1991 r.

W październiku 1994 r. ks. biskup Tadeusz Rybak podczas osobistej audiencji u Ojca Świętego ponowił zaproszenie 6 stycznia 1995 r.

W czasie pielgrzymki do Rzymu i audiencji generalnej z Janem Pawłem II przedstawiciele legnickiego samorządu: prezydent miasta Ryszard Badoń, przewodniczący Rady Miejskiej Tadeusz Krzakowski i radny Stanisław Kot złożyli papieżowi zaproszenie do odwiedzenia Legnicy, wręczając przy tej okazji symboliczny klucz do bram miasta. Prezydent R. Badoń na posiedzeniu Zarządu Miasta 11 stycznia 1995 r., przekazując zebranim informację o przebiegu wizyty w Watykanie, powiedział, że „Ojciec Święty Jan Paweł II przyjął zaproszenie do złożenia wizyty w Legnicy w 1997 r.”

Rok później, 5 stycznia 1996 r., podczas audiencji u Ojca Świętego ks. bp T. Rybak wraz z ks. bp. Stefanem Regmuntem i legnickim duchowieństwem ponowili zaproszenie.

Prawdopodobnie przyjazd biskupa T. Rybaka wyjaśni i tę kwestię”.

Wbrew oczekiwaniom nadal nie było pewności, czy papież przyjedzie do Legnicy. Zielonym

Radosna pewność

Wreszcie na wyjazdowej XV sesji Sejmiku Samorządowego Województwa Legnickiego

Domysły i spekulacje

Tymczasem dziennikarze snuli różne spekulacje. W „Gazecie Robotniczej” z 8 listopada 1996 r. można przeczytać: „Papież Jan Paweł II ma przyjechać do Legnicy 2 czerwca przyszłego roku przy okazji pobytu na wrocławskim Kongresie Eucharystycznym. Obecnie w Watykanie przebywa ks. bp T. Rybak, ordynariusz diecezji legnickiej. Ma wrócić po 11 listopada br. i jest bardzo prawdopodobne, że przywiezie ze sobą potwierdzenie złożenia wizyty w Legnicy przez Jana Pawła II. Dotychczas bowiem Watykan nie udzielił żadnej oficjalnej odpowiedzi na wielokrotnie ponawiane zaproszenia przyjazdu Ojca Świętego do Legnicy. W październiku natomiast mieli przyjechać do Legnicy członkowie papieskiej ochrony. Dotychczas jednak nie przybyli.

światelkiem w tunelu była poufna wizyta jezuity o. Roberta Tucciego, szefa papieskiej ochrony, odpowiadającego za bezpieczeństwo Jana Pawła II podczas jego zagranicznych pielgrzymek. Ustalał on z lokalnymi władzami trasy przejazdów oraz omawiał szczegóły organizacyjne. 12 listopada o. R. Tucci wraz z towarzyszącymi mu osobami (m. in. ks. abp nuncjusz apostolski w Polsce Józef Kowalczyk, sekretarz stanu w Urzędzie Rady Ministrów Grzegorz Rydlewski) lądował w Wrocławiu i Legnicy. Jak podano w lakonicznej informacji w „Słowie Polskim”: „wizytowano planowane miejsca pobytu Ojca Świętego podczas zapowiadanej na rok przyszły pielgrzymki. Wojewoda R. Maraszek, ks. bp T. Rybak i prezydent R. Kurek przedstawili gościom stan przygotowań do papieskiej wizyty”.

w Złotoryi 3 stycznia 1997 r. wojewoda legnicki Ryszard Maraszek „powołując się na rozmowę z nuncjuszem apostolskim ks. J. Kowalczykiem, potwierdził przyjazd do Legnicy Ojca Świętego”, a obecny na sesji ks. infułat Władysław Bochnak przekazał zebranim, że 2 czerwca 1997 r. planowany jest przyjazd papieża do Legnicy. Mówca podkreślił, że „jest to wydarzenie o znaczeniu historycznym, niepowtarzalnym. Proszę o zrozumienie tej wielkiej chwili oraz o współpracę, aby godnie przyjąć Ojca Świętego i towarzyszących Mu gości. Stolica Apostolska ogłosi niebawem oficjalny komunikat o pielgrzymce Ojca Świętego do Polski”.

8 stycznia odbyła się w Kurii Biskupiej konferencja prasowa, podczas której oficjalnie ks. bp Tadeusz Rybak, Ordynariusz Diecezji Le-

gnickiej poinformował o przyjeździe papieża Jana Pawła II do Legnicy 2 czerwca i przedstawił program odwiedzin.

na stwierdzić, że motywów było kilka. Jednym z nich była historia miasta – ta odległa, sięgająca XIII w. i ta najnowsza po 1945 r. Chodziło bowiem o to, by papież przez swoją obecność

na Syberię, a po 1945 r. przetransportowani na Ziemie Odzyskane, a także powracający z robót przymusowych w Niemczech, czy zdemobilizowani żołnierze. Wyrażano więc nadzieję, że

O godz. 8.50 – przybycie Jana Pawła II z Wrocławia do Legnicy, godz. 9.30 – uroczysta msza św. na lotnisku, koronacja Czcigodnej Ikony Matki Bożej Łaskawej z Krzeszowa oraz poświęcenie kamieni węgielnych pod budowę nowych kościołów; w godzinach popołudniowych przejazd na lotnisko i odlot śmigłowcem do Gorzowa Wielkopolskiego. W konferencji – obok przedstawicieli Kurii Biskupiej – uczestniczyli też przedstawiciele Urzędu Miasta z prezydentem R. Kurkiem.

Oczekiwania

Władze samorządowe i kościelne Legnicy, zapraszając Ojca Świętego do naszego miasta, kierowały się różnymi motywami. Na podstawie zachowanych dokumentów archiwalnych moż-

w Legnicy podkreślił – z jednej strony związek miasta i całej diecezji legnickiej z okresem Piastów Śląskich, zwłaszcza Henryka Pobożnego (syna Henryka Brodatego i Jadwigi z Andechs), który zginął w bitwie pod Legnicą w 1241 r., z drugiej zaś oczekiwano, że przybycie Jana Pawła II do Legnicy będzie znakiem nowych czasów w historii miasta i Polski w przededniu nadchodzącego XXI w., albowiem od połowy września 1993 r. Legnica była wolna od okupacji wojsk radzieckich. Po tym trudnym, 48-letnim okresie nastąpiły istotne zmiany. Władze miasta stały się rzeczywistym gospodarzem Legnicy, a mieszkańcy oddechnęli z ulgą. Ponadto w Legnicy, podobnie jak na całym Dolnym Śląsku, a rozpatrując szerzej na tzw. Ziemiach Odzyskanych, zamieszkali Polacy przesiedleni z Kresów Wschodnich, bądź wywiezieni w czasie wojny

papież przypomni o tym, kto budował zręby polskości na Ziemiach Odzyskanych po 1945 roku.

Warto także podkreślić osobisty motyw ks. bp. T. Rybaka, któremu bardzo zależało na tym, by Jan Paweł II odwiedził młodą Diecezję Legnicką, liczącą w 1997 r. dopiero pięć lat. „Pragnienie, by Jan Paweł II odwiedził ziemię legnicką stało się moim, kiedy 25 marca 1992 r. została utworzona Diecezja Legnicka, a ja zostałem przez Jana Pawła II ustanowiony jej pierwszym biskupem” – mówił ks. bp w rozmowie z ks. Andrzejem Jarosiewiczem dwa miesiące przed wizytą apostolską do Polski. W dalszej swej wypowiedzi ks. bp wyraził pogląd, że „jest to dla nas niezmiernie ważne, że Ojciec Święty poprzez swoje przybycie potwierdzi i pobłogosławi wszystko to, co dobrego zostało uczynione w tym pierwszym pięcioleciu, dzięki wielkiemu wysiłkowi duchowieństwa i wiernych, i co się będzie nadal dokonywało w młodym Kościele Legnickim. Będzie to dla nas umocnienie, abymy z radością podejmowali kolejne wyzwania naszych czasów, aby Kościół Diecezjalny na tych ziemiach nadal się rozwijał i służył ludziom”.

PRZYGOTOWANIE

**„NIE DOŚĆ GOŚCIA CZEKAĆ,
NIE DOŚĆ I ZAPROSIĆ”**

Adam Mickiewicz

Chociaż oficjalne potwierdzenie Stolicy Apostolskiej o przebiegu wizyty papieża w Polsce, w tym o odwiedzeniu Legnicy, nastąpiło w styczniu 1997 r., to cykl przygotowań rozpoczął się znacznie wcześniej.

Miasto wypiękniato

Okres oczekiwania na papieża można podzielić na dwa etapy. Etap pierwszy – to rok 1996, czas na wyznaczenie miejsca celebry i przygotowanie ogólnej koncepcji zagospodarowania lotniska oraz określenia zakresu zadań rzeczowo – finansowych. Był to też okres licznych spotkań władz miasta i województwa z udziałem przedstawicieli Kurii Biskupiej z różnymi środowiskami, w tym, np. z parlamentarzystami ziemi legnickiej (Bronisława Kowalska, Tadeusz Samborski). Dlatego Zarząd Miasta – jako organ wykonawczy gminy – na swym posiedzeniu 21 marca 1996 r. przyjął plan rzeczowo – finansowy zadań związanych z wizytą papieską. Zaplanowano remont infrastruktury na lotnisku, rozbiorę kina „Bałtyk” przy ul. Wrocławskiej i aresztu po b. Jednostkach Armii Radzieckiej (JAR) przy ul. Gwarnej oraz remont kilku elewacji budynków komunalnych, na co zagwarantowano pieniądze w budżecie miasta w wysokości 1.121.040 zł. Zabrakło natomiast środków finansowych, m.in. na budowę dróg dojazdowych do lotniska i remont ulic: Jaworzyńskiej i Kościuszki. Zaszła więc konieczność poszukiwania źródeł zewnętrznego finansowania na realizację niezbędnych zadań, przede wszystkim z budżetu państwa (skierowano pisma do Wojewody Legnickiego i Urzędu Rady Ministrów).

Ludzie do zadań specjalnych

16 maja 1996 r. przedstawiciele Kurii Biskupiej: ks. infułat W. Bochnak i ks. Kanclerz J. Lisowski oraz dyrektorzy Urzędu Wojewódzkiego: M. Szczerbiak i W. Baran oraz kierownik Urzędu Rejonowego R. Kowalski wraz z prezydentem miasta R. Kurkiem i wiceprezydentem S. Kotem wizytowali legnickie lotnisko i trasy przejazdu Jana Pawła II. Doszło wtedy do powołania zespołu w składzie: ks. infułat W. Bochnak, reprezentujący Kurie Biskupią, Witold Lech Idczak, przewodniczący Rady Miejskiej Legnicy, S. Kot, wiceprezydent miasta, W. Baran, dyrektor Wydziału Geodezji i Gospodarki Gruntami Urzędu Wojewódzkiego, Aleksander Brzozowicz, dyrektor Biura Zarządu KGHM „Polska Miedź” SA i Jadwiga Zienkiewicz, naczelnik Wydziału Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Urzędu Miasta. Jego zadaniem była koordynacja przygoto-

wań i przedsięwzięć związanych z przyjazdem Jana Pawła II do Legnicy.

Powołano pięć roboczych zespołów:

- ds. technicznego przygotowania wizyty z przewodniczącym S. Kotem, wiceprezydentem,
- ds. bezpieczeństwa, porządku i komunikacji, którego pracami kierował T. Kruczyński, komendant Komendy Wojewódzkiej Policji,
- ds. opieki medycznej pod przewodnictwem Jerzego Turzańskiego, lekarza wojewódzkiego,
- ds. ekonomiczno – finansowych z przewodniczącym K. Fuławką, dyrektorem Wydziału Finansowego UW,
- ds. informacji i promocji, któremu przewodniczyła M. Kubasik, rzecznik prasowy prezydenta Legnicy.

W pracach przygotowawczych brało udział kilkaset osób z różnych instytucji świeckich i kościelnych oraz podmiotów gospodarczych. Istotą przygotowań w Legnicy był jasny podział obowiązków: władze miasta we współpracy z władzami wojewódzkimi i w porozumieniu z Kurie Biskupią zajęły się techniczną stroną przygotowań wizyty, a Kuria Biskupia – stroną duchową.

Najważniejsze bezpieczeństwo i porządek

Chcąc godnie i bezpiecznie powitać dostojnego Gościa, trzeba było zadbać o wszystkie szczegóły – od przygotowania lotniska do spotkania pielgrzymów z papieżem i budowy ołtarza, oznakowania ciągów komunikacyjnych, wyznaczenia ruchu tranzytowego wokół miasta, tras głównych, zapasowych, sanitarnych, łącznikowych dla kolumny papieskiej oraz awaryjnych do przejazdu kolumny policyjnych, pojazdów ratowniczych, wyznaczenia parkingów, zabezpieczenia odpowiedniej ilości płotków do wygradzania ruchu pieszego, organizacji prze-

A DO PIELGRZYMKI

wozów pielgrzymów komunikacją zbiorową (PKP, PKS, MPK) – poprzez organizację grup wolontariuszy do utrzymania porządku w miejscach spotkania z Ojcem Świętym i udzielania pierwszej pomocy medycznej, utworzenie stałych punktów opieki medycznej na lotnisku i szpitala polowego, przewóz osób niepełnosprawnych na miejsce, zapewnienie miejsc noclegowych, zainstalowanie punktów czerpania wody pitnej na lotnisku i parkingach – do opracowania szczegółowych planów operacyjnych w zakresie zabezpieczenia lotniska, trasy przejazdu papieża, rejonu Kurii i rezydencji biskupa oraz bezpieczeństwa ruchu drogowego w obrębie miasta i województwa. Należało również zająć się promocją Legnicy i województwa oraz Diecezji Legnickiej. Powyższy opis – oczywiście przedstawiony w zarysie – wskazuje na

ogrom działań wielokierunkowych, które musiano podjąć w tamtym okresie.

Doświadczenie przyjaciół i własne inicjatywy

Warto przy tej okazji odnotować, że władze Legnicy w poczuciu odpowiedzialności za prawidłowe przygotowanie wizyty Ojca Świętego skorzystały z uprzejmości i pomocy partnerskiego miasta Wuppertal w nawiązaniu kontaktów z Koszycami (również partner Wuppertalu), by zdobyć doświadczenie w zakresie przygotowań wizyty papieskiej. Słowacja bowiem, w tym Koszycy, gościła Jana Pawła II w 1995 r. (30 czerwca – 3 lipca). W pierwszej dekadzie listopada 1996 r. udała się więc do Koszyc kilkuosobowa

delegacja Urzędu Miasta na czele z wiceprezydentem S. Kotem. Jak wspominał ówczesny wiceprezydent, a obecnie radny Rady Miejskiej – „władze tego miasta udostępniły nam wszelką interesującą nas dokumentację związaną z pobytem Ojca Świętego w Koszycach”.

Do przygotowań wizyty papieskiej włączył się też Sejmik Samorządowy Województwa Legnickiego, którego przewodnicząca Stanisława Repa skierowała 30 maja 1996 r. apel do przewodniczących zarządów gmin i rad gmin o godne przygotowanie wsi i miast na przyjęcie papieża. „Nadarza się bowiem niepowtarzalna okazja – czytamy w Apelu – zaprezentowania dostojnemu Gościowi i światu dnia dzisiejszego i wspianemu dziedzictwu gmin naszego regionu. W celu upamiętnienia tych wydarzeń Prezydium Sejmiku zwraca się do wszystkich gmin

województwa legnickiego o ufundowanie wyposażenia i poniesienia kosztów modernizacji powstającej w Legnicy Humanistycznej Biblioteki Naukowej im. Jana Pawła II°. Sprawy organizacyjne związane z przewidywaną wtedy wizytą papieża w naszym mieście Sejmik Samorządowy podejmował kilkakrotnie – zarówno na posiedzeniach prezydium, jak i na sesjach plenarnych. Sugerowano też gminom, by z tej okazji samorządy miast i gmin podjęły działania mające na celu promocję województwa.

Natomiast dla Kurii Biskupiej rok 1996 przebiegał, m. in. pod znakiem upowszechniania wśród wiernych kultu Matki Bożej Łaskawej z sanktuarium w Krzeszowie. Obraz Matki Bożej Krzeszowskiej nawiedzał parafie diece-

zji. Miało to stanowić przygotowanie duchowe do koronacji tej ikony, czczonej od XIII w., przez Ojca Świętego podczas spodziewanego pobytu w Legnicy.

Ostatnie porządki i niespodzianki

Zgodnie z harmonogramem już w lutym ruszyły w mieście prace porządkowe, wykonywane spokojnie i rytmicznie. Przystąpiono do prac rozbiórkowych różnych tymczasowych obiektów budowlanych (na lotnisku, ul. NMP), modernizacji ul. Złotoryjskiej, kontynuowano remonty elewacji i dachów z naprawą bram wejściowych i osadzaniem okienek

piwnicznych oraz dokonywano demontażu starych wiat przystankowych, stawiając nowe. Rozstrzygnięto przetarg na budowę dróg dojazdowych na lotnisko (ul. Spółdzielcza i wjazd na lotnisko ul. Zamiejską).

Aż nagle wybuchła przystawowa „bomba”, która poruszyła i zaniepokoiła wszystkich. Otóż podczas prac porządkowych i sprawdzających na lotnisku (w odległości 1 km od planowanych uroczystości) ujawniono ok. 100 korpusów min przeciwczołgowych wraz z zapalnikami. Saperzy z Głogowa stwierdzili, że były to miny ćwiczebne pozostawione przez żołnierzy AR. „Znalezisko zostało usunięte, a obszar zagrożenia na terenie lotniska został odpowiednio zabezpieczony. Trwają dalsze czynności sprawdzające” – informo-

wał Urząd Rady Ministrów rzecznik prasowy wojewody N. Mielcarek. Sprawa ta szybko się rozpowszechniła i była też przedmiotem debaty wspólnego posiedzenia Kolegium Wojewody i Zarządu Miasta Legnicy (3 marca) z udziałem ks. bpa T. Rybaka, posłów na Sejm (B. Kowalskiej i T. Samborskiego), przewodniczącej SSWL Stanisławy Repy, Komendanta Wojewódzkiego Policji oraz Komendanta Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej. Prezydent R. Kurek zapewnił zebranych, że ok. 20 saperów z Głogowa przez trzy tygodnie będzie ponownie sprawdzać teren lotniska pod nadzorem KW Policji, co przyjęto z wielką ulgą i zrozumieniem. Podczas tego spotkania ks. bp T. Rybak poruszył także kwestię dnia wolnego od pracy i nauki w dniu 2 czerwca.

**„TYLKO TO DZIEŁO
CZEGOŚ JEST WARTÉ,
Z KTÓREGO CZŁOWIEK
MOŻE SIĘ POPRAWIĆ
I MĄDROŚCI NAUCZYĆ.”**

Adam Mickiewicz

WIELKIE SPOTKANIE Z WIELKIM

Noc i świt 2 czerwca 1997 roku zapowiadały, że będzie to wspaniały, ciepły dzień. A przecież poprzedniego dnia, kiedy papież odwiedzał Wrocław, była wielka ulewa i w Legnicy też padało. Wszyscy więc, a zwłaszcza organizatorzy, byli zaniepokojeni i martwili się, jak to będzie w naszym mieście. Aura ma wszak istotny wpływ na nastrój, pogodę ducha, myśli człowieka etc. Jednak od rana było pięknie, słonecznie, a później wręcz upalnie. Deus ex machina w Legnicy?

Całe miasto oczekiwało tego dnia na wielkiego Polaka – papieża i pielgrzyma. Zastanawiano się, czy wszystko się uda, jakie będzie przesłanie papieskie tu, w Legnicy – już bez obcych wojsk Armii Radzieckiej, jak Ojciec Święty odbierze tę symbolikę miejsca liturgii, które jeszcze pięć lat wstecz nie stanowiło polskiego terenu i wreszcie – czy Jan Paweł II nawiedzi Katedrę, gdyż w przekazanym oficjalnie programie wizyty tej nie było.

Tysiące pielgrzymów

Już w nocy 2 czerwca pierwsi pielgrzymi podążali na legnickie lotnisko ze szczególnym zamiarem, aby wspólnie z papieżem Janem Pawłem II uczestniczyć w liturgii, modlić się razem z Nim i otrzymać Jego błogosławieństwo. Trudno było dokładnie policzyć wszystkich, którzy przybyli do piastowskiej Legnicy, by spotkać się z dostojnym Gościem lub przynajmniej zobaczyć Go osobiście i usłyszeć. Po wi-

zycie papieskiej oszacowano, że nasze miasto nawiedziło ok. 400–500 tys. pielgrzymów.

W oczekiwaniu na przybycie Ojca Świętego, tj. do godz. 8.30, zebrani od godz. 6.00 skupili się na modlitwie, powitali też przyniesioną ikonę Matki Bożej Łaskawej i wysłuchali krótkiej historii o niej, a także o 5-letniej działalności diecezji legnickiej.

Na spotkanie z Janem Pawłem II i towarzyszącym Mu orszakiem papieskim przybyło wielu przedstawicieli hierarchii kościelnej z Polski i zagranicy, m.in.: ks. Prymas J. Glemp, kardynał metropolita wrocławski H. Gulbinowicz, kardynał F. Macharski z Krakowa, kardynał A. Majda z diecezji Detroit w USA, kardynał M. Vlk – prymas Czech, kardynał J. Meissner z Kolonii i wielu biskupów z Polski i ze świata, m.in.: z diecezji Dresden-Meissen, z Brna, Pilzna oraz obrządku bizantyjsko-ukraińskiego. Bardzo liczny był udział duchowieństwa z diecezji legnickiej, a także z innych rejonów Polski.

Obecni byli też przedstawiciele Urzędu Rady Mi-

JANEM PAWŁEM II

nistrów, władz administracji państwowej i samorządowej. Wśród przybyłych byli również goście, zaproszeni przez władze samorządowe Legnicy z miast partnerskich: z Wuppertalu (Niemcy) i Orenburga (Federacja Rosyjska).

Pielgrzymi przybyli nie tylko z różnych zakątków Polski, w tym, np. z Łodzi, Skierniewic, Rzeszowa, ale także z zagranicy – Białorusi, Niemiec, Czech, Słowacji. Najliczniejsi pochodzili z terenu diecezji legnickiej, obejmującej wówczas województwa: legnickie, jeleniogórskie i wałbrzyskie. Reprezentowali różne środowiska i stowarzyszenia. Wśród nich znaleźli się m.in. przedstawiciele środowisk kombatanckich, w tym więźniowie obozów koncentracyjnych, kilka tysięcy Sybiraków z całego kraju, żołnierze, górnicy Zagłębia Miedziowego i z okręgu wałbrzyskiego, przedstawiciele zakładowych organizacji NSZZ „Solidarność”, jak również przedstawiciele licznych organizacji i stowarzyszeń katolickich.

Ojciec Święty wśród nas

Gdy zbliżała się godz. 8.50 głowy wszystkich zebranych uniosły się do góry i z niecierpliwością, a zarazem radością wypatrywano helikoptera, na pokładzie którego był Ojciec Święty. Kiedy Go ujrano, na legnickim lotnisku rozległy się owacje i brawa. W powietrzu

powiewały biało-żółte szarfy, chorągiewki, flagi papieskie i polskie oraz transparenty z różnymi hasłami, jak np. „Witamy Piotra naszych czasów”, „Kochamy Cię Ojcie Święty, Ty umacniasz naszą wiarę”, „Karmel Białoruś pozdrawia i zaprasza” itp.

Ks. bp. T. Rybak wraz z innymi dostojnikami Kurii oraz prezydentem miasta R. Kurkiem, wojewodą legnickim R. Maraszkim, wojewodami: jeleniogórskim i wałbrzyskim, przewodniczącą Sejmiku Samorządowego Województwa Legnickiego S. Repą oczekiwali na Jana Pawła II w pobliżu miejsca lądowania helikoptera, by powitać dostojnego Gościa na Ziemi Legnickiej. Temu powitaniu towarzyszyły gromkie oklaski, wiwaty i dźwięki

dzwonów. Podczas krótkiego powitania prezydent miasta wraz z wojewodą legnickim przekazali Gościowi specjalny, pamiątkowy supermonogram, wykonany przez legnickiego artystę Henryka Kułaka i pozdrowienia od mieszkańców.

Po zakończeniu oficjalnego powitania, Ojciec Święty wsiadł do wozu panoramicznego zw. papamobile, by przywitać zgromadzonych na lotnisku pielgrzymów. Kiedy samochód wjechał między sektory, rozległy się ponownie brawa i wiwaty na cześć tak długo oczekiwanego na tej Ziemi Gościa. Oglądając zdjęcia z tego historycznego już wydarzenia, można dostrzec, że od Jana Pawła II emanowało zadowolenie i radość, a chwilami zaduma. Widać było też

wzruszenie. Bez przerwy odpowiadał na pozdrawiające gesty oraz okrzyki pielgrzymów: „Niech żyje Papież”, błogosławiąc zebranych.

Nowa epoka w dziejach Europy

Po tym radosnym powitaniu, przystąpiono do liturgii. Ks. bp T. Rybak powitał Dostojnego Gościa w imieniu zgromadzonych na lotnisku pielgrzymów, mówiąc: „Nasz umiłowany Ojciec Święty! Witamy Cię w piastowskiej Legnicy gorącymi sercami! Twoja obecność w Legnicy jest kolejnym wymownym znakiem, że w dziejach Europy rozpoczęła się nowa epoka. Pokornie prosimy Cię, Wielki Obrońco człowieka i Orędowniku pojednania między narodami, byś od legnickich

pól, gdzie w XIII wieku zjednoczeni chrześcijanie bronili wiary i kultury Europy przed zalewem pogaństwa; byś z Legnicy, gdzie po ostatniej wojnie stacjonowały siły militarne związane z układem politycznym, jaki utrzymywał długoletni podział Europy na dwa wrogie obozy; byś właśnie stąd zechciał pobłogosławić wysiłkom podejmowanym dla budowania przyszłości naszego jednoczącego się kontynentu, by budowanie to dokonywało się w oparciu o chrześcijańskie korzenie kultury Europy, w oparciu o zasady moralne zawarte w Bożych Przykazaniach, bo one stoją na straży prawdziwego dobra człowieka i społeczeństwa." Hasło pielgrzymki apostołskiej Jana Pawła II do Legnicy brzmiało: „Z wiarą Ojców w trzecie tysiąclecie”.

Z papieskiej homilii

Odwołując się do tradycji i historii ziemi legnickiej, papież mówił: „Wasza diecezja jest młoda, ale chrześcijaństwo na tych ziemiach ma swoją długą i bogatą tradycję. Pamiętamy, że Legnica to miejsce historyczne – miejsce, na którym książę piastowski Henryk Pobożny, syn św. Jadwigi, stawiał czoło najeźdźcom ze Wschodu – Tatarom – wstrzymując ich groźny pochód ku Zachodowi. Z tego powodu, choć bitwa była przegrana, wielu historyków uznaje ją za jedną z ważniejszych w dziejach Europy. Henryk, oddając życie za powierzony jego władzy lud, równocześnie oddawał je za wiarę Chrystusową”.

Jan Paweł II połączył ten wątek historyczny bardzo oryginalnie z Eucharystią i ze sprawami społecznymi, odnosząc je do współczesności. Stwierdził, że „wiera nie może być przeżywana tylko we wnętrzu ducha. Ona musi znaleźć swój zewnętrzny wyraz w życiu społecznym”.

Zauważając niebezpieczeństwa kapitalizmu,

w którym – jak podkreślił – „ze szczególną wyrazistością odśladają się wszystkie braki życia społecznego w naszym kraju”, mówił dalej dobitnie, że trzeba dostrzegać drugiego człowieka i przeciwstawiać się niesprawiedliwości: „nie możemy pozostać obojętni na tych, którym brakuje codziennego chleba. Trzeba o nich mówić, ale trzeba też odpowiadać na ich potrzeby”.

Zwracał się do sprawujących władzę: „tak zarządzać dobrem wspólnym, takie stanowić prawa i tak kierować gospodarką kraju, aby te bolesne zjawiska życia społecznego znalazły swoje właściwe rozwiązanie!”.

Akcentowana wówczas przez Jana Pawła II sprawa „ludzkiej pracy”, bezrobocie i różnych form wyzysku ma szczególne odniesienie także do współczesności. Dlatego apelował – z jednej strony – do wszystkich pracodawców: „nie dajcie się zwieść wizji natychmiastowego zysku, kosztem innych. Strzeżcie się wszelkich pokus wyzysku”, ale – z drugiej strony zwrócił się stanowczo do ludzi pracy: „tych zaś, którzy podej-

mują jakiegokolwiek rodzaj pracy, zachęcam: spełniajcie ją odpowiedzialnie, uczciwie i solidnie. Podejmujcie pracę w poczuciu odpowiedzialności z pomnażaniem dobra wspólnego, które ma służyć nie tylko temu pokoleniu, ale wszystkim, którzy w przyszłości zamieszkiwać będą tę ziemię – naszą ojczystą, polską ziemię!”.

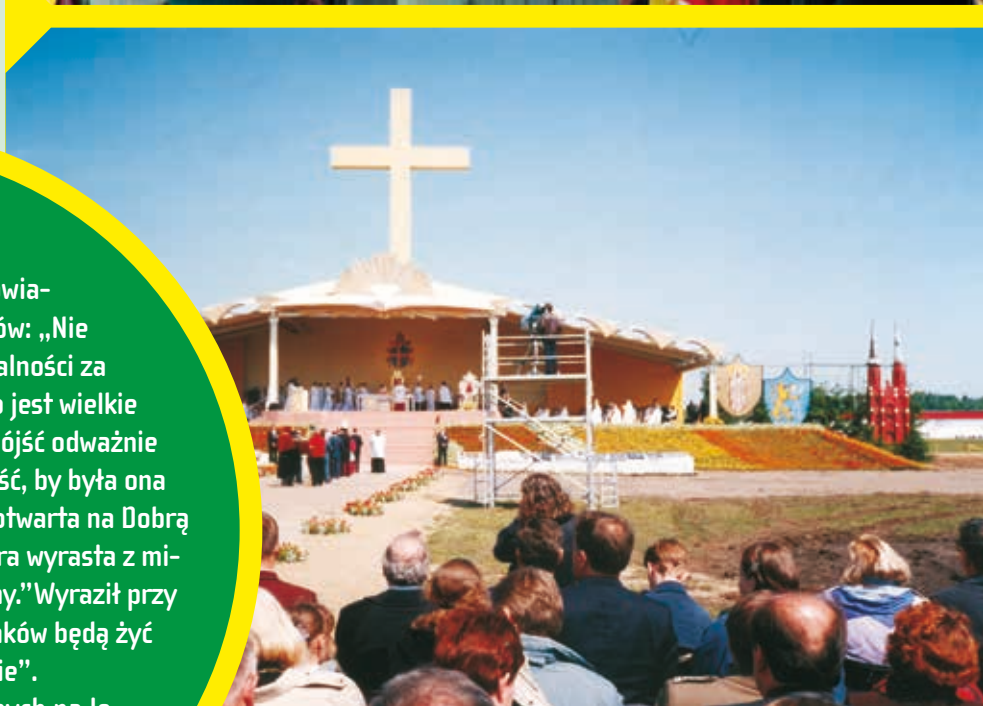
Jan Paweł II, zwany niejednokrotnie papieżem robotników i pokrzywdzonych, nie bał się mówić o niesprawiedliwości, o wyzysku i o ludziach pokrzywdzonych. Upominał się o prawo do pracy, ale również upominał wszystkich pracujących, by solidnie i odpowiedzialnie wykonywali pracę. Znany był z tych wypowiedzi na całym świecie.

Ojciec Święty w końcowej części homilii podniósł kwestię jedności w działaniu na rzecz Ojczyzny i miłości do człowieka. Zachęcał, już kolejny raz tego dnia, do brania odpowiedzialności za sprawy społeczne w Polsce i budowanie podwalin pod przyszłość.

Pytał:

„Jaką drogą pójdziemy w trzecie tysiąclecie?”, a odpowiadając, pobudzał do odwagi i czynów: „Nie lękajcie się zatem brać odpowiedzialności za życie społeczne w naszej Ojczyźnie. To jest wielkie zadanie, jakie stoi przed człowiekiem: pójść odważnie do świata; kłaść podwaliny pod przyszłość, by była ona czasem poszanowania człowieka; by była otwarta na Dobrą Nowinę! Czyńcie to w jedności, która wyrasta z miłości do człowieka i z umiłowania Ojczyzny.” Wyraził przy tym nadzieję, że kolejne pokolenia Polaków będą żyć w „wolnej i zasobnej Ojczyźnie”.

Setki tysięcy wiernych zgromadzonych na legnickim lotnisku przyjęło wypowiedziane przez Jana Pawła II słowa z aplauzem i owacyjnie.

Pamiętają, wspominają

Ryszard Maraszek

ówczesny wojewoda legnicki

Wizytę Papieża bardzo przeżywałem. Czułem się gospodarzem terenu i zależało mi, aby organizacyjnie wszystko się udało. Wspólnie z Biskupem Legnickim przewodniczyliśmy zespołowi koordynacyjnemu kościelno-administracyjnemu. W przygotowaniach do wizyty najtrudniejsze było przekonanie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendanta Głównego Policji do tego, aby Papież odwiedził Katedrę. Obawiano się o bezpieczeństwo w czasie przejazdu ciągiem spacerowym od ulicy Złotoryjskiej do Katedry.

Ogromne wrażenie wywarła na mnie homilia, a zwłaszcza ta jej część, która dotyczyła pracy i odpowiedzialności. „Praca jest dla człowieka – jak mówił Ojciec Święty – a nie człowiek dla pracy”. Papież przestrzegał przed bogaceniem się kosztem innych, przed wszelkimi pokusami wyzysku. Przypomniat nam, że praca powinna być wykonywana dla dobra wspólnego. Utwierdziłem się w przekonaniu i czułem wewnętrzną satysfakcję z tego, iż starania moich współpracowników i moje o utworzenie Legnickiej Specjalnej Strefy Ekonomicznej, zakończyły się powodzeniem, dwa miesiące przed przybyciem Papieża do Legnicy.

Ks. Józef Lisowski

Kanclerz Kurii Biskupiej

Mimo upływu 20 lat od historycznej wizyty Jana Pawła II w Legnicy, to przygotowania, wizyta i okres po odlocie Papieża są ciągle obecne w moim sercu.

Czas przygotowań trwał ponad rok. To była wielka mobilizacja wszystkich zaangażowanych w to przedsięwzięcie. Władze państwowe, samorządowe i kościelne tworzyły jeden zgrany zespół. Pracowaliśmy zgodnie, z pełnym zaangażowaniem i świadomością historyczności wydarzeń.

Entuzjazm setek tysięcy wiernych, koronacja Ikony Matki Bożej Łaskawej z Krzeszowa, a szczególnie przesłanie papieskie podczas mszy św. pozostają w pamięci i przynoszą wiele owoców. Wzruszające było nawiedzenia katedry legnickiej i głęboka modlitwa Papieża.

Przejazd przez pięknie ustrojone miasto i tysiące mieszkańców pozdrawiających Ojca Świętego pozostaną we mnie na zawsze.

Miasto i Diecezja Legnicka wpisały się w pontyfikat Jana Pawła II złotymi zgłoskami.

Ryszard Kurek

prezydent Legnicy od 24 maja 1995 r. do 29 lipca 2002 r.

Jako prezydent miasta wraz z wojewodą legnickim Ryszardem Maraszkim oraz wojewodami jeleniogórskim i wałbrzyskim miałem tę niepowtarzalną okazję i chwilę, by powitać Jego Świątobliwość Jana Pawła II na legnickiej ziemi – na lotnisku – w imieniu władz miasta i mieszkańców. Muszę przyznać, że miałem ogromną treść, ale i wielką satysfakcję, że mogę uścisnąć dłoń wielkiego człowieka – Polaka, znanego na całym świecie. Podczas krótkiego powitania wręczyliśmy z panem wojewodą Janowi Pawłowi II upominek – supermonogram. Byłem szczęśliwy, że ogrom pracy, jaki został wykonany przez tysiące legniczian, nie poszedł na marne. Szczególnie cieszyłem się z wyposażenia lotniska w podstawową infrastrukturę, co zachęciło w latach następnych inwestorów do rozwijania w tym miejscu przedsięwzięć gospodarczych.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że wszyscy razem, niezależnie od światopoglądu, współpracowaliśmy z poświęceniem i zgodnie się porozumiewaliśmy.

Tadeusz Krzakowski

ówczesny przewodniczący Rady Miejskiej, obecnie prezydent

To był chłodny, styczniowy dzień 1995 roku. Na Placu Świętego Piotra przed bazyliką stała szopka bożonarodzeniowa i choinka, było wielu ludzi. Przyjechaliśmy z misją wręczenia Janowi Pawłowi II oficjalnego zaproszenia do odwiedzenia Legnicy. Ojciec Święty bardzo ciepło przyjął naszą delegację na prywatnej audyencji. Wraz z prezydentem Ryszardem Badonim i radnym Stanisławem Kotem przekazaliśmy Papieżowi piękny klucz do bram miasta, nawiązujący do symboliki kluczy św. Piotra i herbu Legnicy. Ojciec Święty przyjął i podziękował za zaproszenie. Był bardzo bezpośredni, serdeczny. A my byliśmy chyba jednak bardzo stremowani i onieśmieleni.

Staliśmy przed Głową Kościoła Katolickiego, wielkim mężem stanu, a jednocześnie skromnym człowiekiem. Papież uśmiechem przełamywał ten dystans. Był przecież naszym, polskim Papieżem. Niezwykłe to przeżycia, bardzo osobiste i wyjątkowa w skali całego życia sytuacja.

2 czerwca 1997 roku uczestniczyłem w legnickiej mszy papieskiej. Jako jeden z setek tysięcy osób. To było wielkie, pamiętne wydarzenie. Jedno z najważniejszych w historii miasta.

Stanisław Kot

wiceprezydent Legnicy od 26.01.1994 do 19.09.1994 r. i od 7.06.1995 do 27.10.1998 r.

Po dwudziestu latach, które mijają od tej pamiętnej wizyty Jana Pawła II w Legnicy, wspomnienia są bardzo żywe. Przecież wtedy przyjechał do naszego miasta człowiek, który podziwiany był na całym świecie, największy autorytet moralny i dla mnie już wtedy święty.

Przed oczami przebiegają mi, jak klatki filmowe, obrazy i wydarzenia z Ojcem Świętym: pierwsze z 1987 r., kiedy w imieniu grupy w Castel Gandolfo wręczał Mu upominek. I kilka lat później, gdy z delegacją władz miasta (prezydent R. Badoń, przewodniczący Rady Miejskiej T. Krzakowski) zapraszamy Ojca Świętego do Legnicy.

Kiedy zostałem odpowiedzialnym za przygotowanie techniczne miasta na czas tego wielkiego wydarzenia, była radość, trochę strachu i pytanie – czy podołam?

Byłem też łącznikiem pomiędzy Kurią a władzami miasta. 2 czerwca 1997 r. nadszedł długo oczekiwany przylot Ojca Świętego do około 400 tys. ludzi z Legnicy i sąsiednich województw.

Msza św. była dla mnie najważniejszym momentem wizyty. Zapamiętałem najważniejsze słowa w homilii. To były słowa o eucharystii, o ludzkiej pracy, o potrzebie aktywnego udziału chrześcijan w życiu społecznym, o pomocy ludziom biednym, bezrobotnym. Największym dla mnie przeżyciem było przyjęcie Komunii św. z rąk Ojca Świętego. Pamiętam tę chwilę. Zbliżając się do Jana Pawła II pomyślałem, że przy moim wzroście będzie Papieżowi ciężko podnieść rękę, więc przyklęknąłem, a potem za mną już wszyscy przyklękali.

Msza św. i Komunia z rąk Ojca Świętego to był najważniejszy fragment mojego życia.

Zbigniew Baran

prezes firmy Modernbud

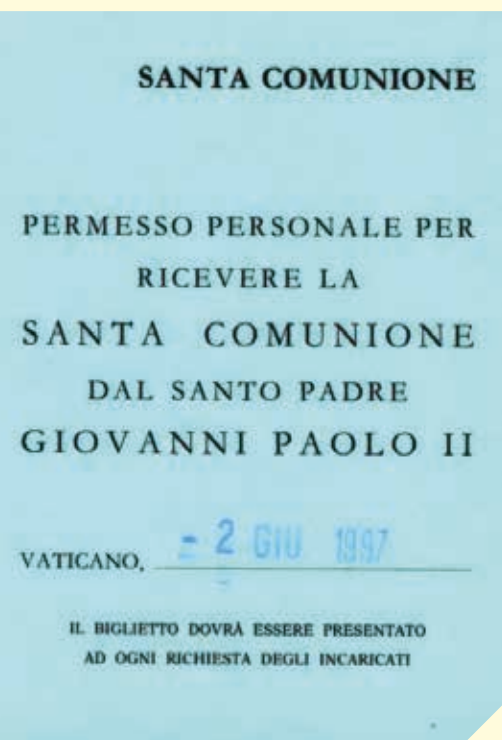
Pierwsza propozycja budowy ołtarza przez moją firmę wyszła od ks. infułata W. Bochnaka, koordynatora tego przedsięwzięcia, 19 marca. Wahałem się, ale jednak zapadła ostatecznie decyzja, że Modernbud będzie generalnym wykonawcą ołtarza. Zwyciężyła waga wydarzenia, które miało mieć miejsce 2 czerwca. Wyzwanie było bardzo duże, zwłaszcza że termin był krótki i nie było jeszcze ostatecznego projektu ołtarza. Pracowaliśmy często na podstawie odręcznych projektów.

1 kwietnia przejeżdżaliśmy plac budowy. Pracowaliśmy codziennie do późnych godzin nocnych. Współpracowałem z kilkoma podwykonawcami, były to firmy i przedsiębiorcy z Legnicy. Krzyż był realizowany w ZM „Legmet”, a firma „Ecomet” A. Drohomireckiego montowała konstrukcję stalową ołtarza oraz krzyż. Budowę ołtarza zakończyliśmy 28 maja.

Cały proces budowy ołtarza był obserwowany i kontrolowany przez policję i funkcjonariuszy BOR-u. Przy tej okazji opowiem o zaskakującym zdarzeniu. Krzyż był dużym elementem – w środku pusty. Przed jego montażem ochrona sprawdzała wnętrze, po czym otwór został zaspawany i konstrukcję postawiono. W pewnym momencie ktoś szukał drabiny. Wszyscy byli zaskoczeni jej nagłym zaginięciem. Kiedy przenoszono krzyż na osiedle Kopernika II, okazało się, że w jego wnętrzu znajduje się drabina, którą pozostawił funkcjonariusz BOR-u.

Dla mnie osobiście dzień 2 czerwca 1997 r. był wielkim wydarzeniem historycznym.

Wojciech Obremski

redaktor naczelny Solidarności Zagłębia Miedziowego

Dzień przed wizytą w Legnicy Ojciec Święty był we Wrocławiu. Brat ostrzegł mnie, że pielgrzymi tam zmarzli, bowiem spodziewali się cieplejszego dnia. Zatem uprzedzałem wszystkich, by zabrali ze sobą ciepłe ubrania, ale okazało się, że w Legnicy pogoda była jak na zamówienie – wręcz za gorąco.

Legnicka msza była dwunastą, bądź trzynastą z udziałem Jana Pawła II, w której uczestniczyłem. I tym razem byłem bardzo blisko ołtarza, ale tego dnia bardzo poruszyło mnie kazanie Ojca Świętego. Jak zawsze robiłem dużo zdjęć, choć wówczas dużo to oznaczało dwa filmy po 36 klatek każdy. Dziś z pewnością byłyby ich setki, jak nie tysiące.

Lata później uczestniczyłem w ostatniej drodze Papieża-Polaka. Dostałem wejściówkę na plac Świętego Piotra, ale oddałem ją koleżance, która pierwszy raz była w Rzymie. Nie żałuję tego. Nie byłem, co prawda w sercu wydarzeń, ale mam unikatową dokumentację zdjęciową przeżyć zwykłych ludzi, którzy żegnali naszego ukochanego Karola Wojtyłę.

Piotr Krzyżanowski

fotoreporter Gazety Robotniczej w 1997 r.

Na uroczystości szedłem pieszo, ok. 6.00 rano. Czułem się wyróżniony, że znalazłem się w nielicznej grupie fotoreporterów, będących najbliżej papieża, w tzw. polu „O”. Żałuję tylko, że nie mogłem podejść bliżej ołtarza.

Kiedy Papież wysiadł z helikoptera i podszedł do witającej Go delegacji, wyciągnął jedwabną chusteczkę, otarł twarz i chciał ją schować do rękawa, ale chusteczka upadła na ziemię, a Jan Paweł II tego nie zauważył. Przez kilkanaście sekund zastanawiałem się, a raczej biłem się z myślami, czy schylić się po nią, czy nie. Bo przecież takie nagłe wykonanie ruchu mogłoby się nie spodobać osobistej ochronie Ojca Świętego i mogłem wylądować na glebie. Ochroniarz zobaczył chusteczkę, podniósł i schował do kieszeni. A to ja mogłem mieć tę relikwię Ojca Świętego!

Pamiętam, że zrobiłem na lotnisku 7 negatywów małoobrazkowych 24x36 mm, a każdy film to 36 zdjęć. Spośród zdjęć, które zrobiłem Papieżowi, jest jedno, które lubię. To portret, na którym Papież ma kciuk prawej dłoni podniesiony do góry. Obecnie taki gest poparcia i zadowolenia jest czymś normalnym.

Legnickie pamiątki PO ŚWIĘTYM JANIE PAWLE II

Z tego wielkiego i szczególnego wydarzenia historycznego z dnia 2 czerwca 1997r., zapisanego już w kronikach miasta, pozostały trwałe ślady pobytu Ojca Świętego w Legnicy. Do nich z pewnością należą: tron papieski, pochodzący z celebry na lotnisku i kielich mszalny – dar Jana Pawła II podczas nawiedzenia Katedry, przechowywane w tej świątyni.

nną znaczącą i trwałą pamiątką jest kościół pw. św. Wojciecha przy ul. Radosnej na osiedlu Kopernika II, którego kamień węgielny pod budowę poświęcił Jan Paweł II podczas uroczystości na legnickim lotnisku, a akt erekcyjny budowy świątyni został wkopany w pierwszą rocznicę pobytu papieża w naszym mieście. W 1997 r. Biskup Legnicki przekazał w darze parafii św. Wojciecha ołtarz, przy którym Ojciec Święty odprawił mszę św. oraz ambonkę, z której dostojny Gość głosił słowo Boże wraz z obiektem celebry papieskiej, w tym z krzyżem, który góruje obecnie nad świątynią.

Z innych pamiątek materialnych należy także wspomnieć o tablicy z piaskowca w Katedrze, na której wyryto takie oto słowa: „2 czerwca 1997 r. Jego Świątobliwość Papież Jan Paweł II w Legnicy odprawił mszę św., dokonał koronacji obrazu Matki Bożej Łaskawej z Krzeszowa, nawiedził tę katedrę i umocnił diecezję apostołskim błogosławieństwem”. Na terenie byłego lotniska wciąż trwa i pozostanie tam wzniesiony rok po pielgrzymce obelisk z pamiątkową tablicą, którego pomysłodawcą był

legnicki kamieniarz i koneser sztuki Edward Muraszko, a fundatorem – miasto Legnica.

Trzeba też odnotować, że kopia srebrnego kłucza, wręzonego papieżowi w styczniu 1995 r. w Watykanie przez delegację legnickiego samorządu, jest przechowywana w zbiorach Ratusza, a kopia supermonogramu, wręzonego Janowi Pawłowi II 2 czerwca 1997 r. przez prezydenta miasta i wojewodę legnickiego, znajduje się w zbiorach Muzeum Miedzi.

Żyjącym i przyszłym pokoleniom o Świętym Janie Pawle II i Jego pobycie w Legnicy przypomina i przypominać będzie pomnik Jego Świątobliwości na placu Powstańców Wielkopolskich w sąsiedztwie Katedry. Wzniesiony w 1998 roku według projektu rzeźbiarza Janusza Kucharskiego, ufundowany został przez miasto Legnicę, gminę Polkowice i społeczeństwo Diecezji Legnickiej.

Nie można pominąć jeszcze jednego, bardzo istotnego faktu, a mianowicie tego, że Jan Paweł II jest Honorowym Obywatel Miasta Legnicy. Zaświadcza o tym inskrypcja w przedsiönku memoratywnym Ratusza. Tytuł ten przyznała Rada Miejska Legnicy na sesji 30 czerwca 1997 roku.